

**Demand for taking steps to protect Wakf property from encroachment
and illegal possession in the country**

चौधरी मुनव्वर सलीम (उत्तर प्रदेश) : महोदय, मैं आर्थिक रूप से पिछड़ी हुई मुस्लिम आबादी को तरक्की के रास्तों से जोड़ने के लिए मुस्लिम आवाम की अपनी वक्फिया मिलकियत पर बहस और निराकरण चाहता हूँ। मैं जानना चाहता हूँ कि हिन्दुस्तान की योम-ए-आज़ादी के दिन मुसलमानों की वक्फिया जायदाद जो उनकी अपनी मिलकियत थी, कितनी थी और आज कितनी है? वक्फिया जायदाद पर सरकारी और गैर सरकारी कब्जेदारों का हुकूमत के पास क्या कोई ब्यौरा है? जायदाद पर जो लोग नाजायज़ कब्जा किए हुए हैं, उनके खिलाफ क्या कोई कानूनी कार्यवाही का विचार सरकार रखती है?

मेरी पुरजोर मांग है कि वक्फ सम्पत्ति की रक्षा के लिए अल्पसंख्यक मंत्रालय से अलग एक स्वतंत्र संस्था बनाई जाए। वक्फ सम्पत्ति को किरायेदारी कानून से अलग किया जाए। वक्फ बोर्ड के सी.ई.ओ. के पद के लिए अलग से डिप्टी कलेक्टर स्तर के अधिकारी राज्यों में पदस्थ किए जाएं। वक्फ अदालतों को समयबद्ध फैसला करने संबंधी कानून बनाया जाए। इसके अलावा वक्फ सम्पत्ति पर नाजायज़ कब्जे के द्वारा बनायी गई इमारतें यदि सरकारी हैं, तो उनका किराया तय करके वक्फ बोर्ड को दिया जाए। साथ ही प्राइवेट नाजायज़ कब्जेदारों को दंडित किया जाए और वक्फिया जायदाद का ऐलान किया जाए। धन्यवाद।

† چودھری منور سلیم (اتر پردیش): مہودے، میں آرتھک روپ سے پچھڑی ہوئی

مسلم آبادی کو ترقی کے راستوں سے جوڑنے کے لئے مسلم عوام کی اپنی وقفیہ

ملکیت پر بحث اور نرا کرن چاہتا ہوں۔ میں جاننا چاہتا ہوں کہ ہندوستان کی یوم

آزادی کے دن مسلمانوں کی وقفیہ جائیداد جو ان کی اپنی ملکیت تھی، کتنی تھی اور

آج کتنی ہے؟ وقفیہ جائیداد پر سرکاری اور غیر سرکاری قبضہ داروں کا حکومت

کے پاس کیا کوئی بیورا ہے؟ جائیداد پر جو لوگ ناجائز قبضہ کئے ہوئے ہیں، ان

کے خلاف کیا کوئی کارروائی کا وچار سرکار رکھتی ہے؟

میری پرزور مانگ ہے کہ وقف سمیٹی کی رکشا کے لئے الپ-سنکھیک منترالیہ سے الگ ایک سوتنتر سنستھا بنائی جائے۔ وقف سمیٹی کو کرائے داری قانون سے الگ کیا جائے۔ وقف بورڈ کے سی۔ای۔او۔ کے عہدے کے لئے الگ سے ڈپٹی کلکٹر اسٹر کے ادھیکاری، راجیوں میں بدستہ کئے جائیں۔ وقف عدالتوں کے سمسے بدھ فیصلہ کرنے سمبندھی قانون بنایا جائے۔ اس کے علاوہ وقف سمیٹی پر ناجائز قبضے کے دوارا بنائی گئیں عمارتیں، اگر سرکاری ہیں، تو ان کا کرایہ طے کر کے وقف بورڈ کو دیا جائے۔ ساتھ ہی پرائیویٹ ناجائز قبضہ داروں کو دنت کیا جائے اور وقفیہ جائیداد کا اعلان کیا جائے۔ دھنیواد۔

(ختم شد)

श्री अली अनवर अंसारी (बिहार): महोदय, मैं भी इसका समर्थन करता हूँ।

**Demand for declaring the catastrophe caused by cyclone Nilam
in Andhra Pradesh a national calamity.**

SHRI C.M. RAMESH (Andhra Pradesh): Sir, the recent Cyclone Nilam has battered several districts of Andhra Pradesh, particularly the coastal districts which were inundated by swollen rivulets. This is the third time in as many years that farmers of Andhra Pradesh have to face the fury of nature. As per the State's estimate, more than eight lakh hectares of crop consisting of paddy, cotton, mirch, tobacco, maize, etc., in nineteen districts were destroyed and lakhs of people were rendered homeless. The loss estimated by the Government is Rs. 1,710 crores, which is very low. The actual loss is approximately Rs. 10,000 crores. It is reported that more than 60 people and lakhs of livestock died.

Never in the history of the last thirty years has Andhra Pradesh ever witnessed such a ferocious cyclone. Sir, 31 cm of rain in one day recorded in Narsapuram, 27 cm in Amalapuram, 25 cm in Rajahmundry and Yelamanchili give an indication of nature's fury. It is not only crop but 6,800 kilometers of roads, minor and medium irrigation projects, drinking water sources, etc., have also been damaged badly and many power substations have been submerged.

Since the State Government is in severe financial crunch, it is not able to take up any rehabilitation measures.